

Herfst/winter 2018
Jaargang 29

THACHSA

Verenigingsblad IVN Súdwesthoeke

INSTITUUT VOOR NATUUREDUCATIE

IVN laat jong en oud beleven hoe leuk, gezond
én belangrijk natuur is.

Het bestuur

Voorzitter	Vacant (Tijdelijk roulatie)	
Secretaris	Pieter Dijkstra	0514-594642 piter.dijkstra@kpnmail.nl
Bestuurslid	Ria Brouwer	0514-593606 ria2brouwer@gmail.com
Bestuurslid	Rinnert Foekema	0515-543047 sfoekema@hotmail.com
Bestuurslid	Wijnand Dijkstra	0514-593332 wdijkstra007@hetnet.nl
Penningmeester en ledenadmin.	Marten Wesselius	06-12117102 ivnsudwesthoeke@gmail.com

Coördinatoren werkgroepen

Wilde planten Jeugd	Vacant Goasse Hylkema	0514-581781 goasse@hotmail.com
PR Sneek	Ria Brouwer Ger Bosklopper	0514-593606 0515-420514 g.w.bosklopper@home.nl
Vlinders	Wybren Siemensma	0514-603106 w.siemensma@kpnplanet.nl
Vogels	Durk Venema	06-12723823 dj_venema@hotmail.com
Heemtuin	Joke Venekamp	0514-605245 j.c.venekamp@hetnet.nl
Gaasterlandse natuurweek	Baukje Miedema	06-57621330 baukjemiedema@home.nl
Communicatie & Activiteiten planning	Constance Smit-Walstra	0513-431992 constance-smit@hetnet.nl
Pers en sociale media	Ria Brouwer	ria2brouwer@gmail.com
Webmaster/sociale media	Anne Froukje Schotanus	afvanderwoude2@gmail.com
Redactie Thachsa	Ria brouwer (vanaf 2019)	redactiethachsa@gmail.com 0514-593606 of 06-13281992

De illustraties zijn wederom gemaakt door Betty Schellevis-Guldemeester.
Omslagfoto: Excursie in It Swin met 72 natuurliefhebbers. Foto: Jan Tijsma

Lidmaatschap

Lidmaatschap IVN € 20,00 per jaar. Huisgenootleden € 7,50 per jaar
Donateurs minimaal € 12,50 per jaar. Leden en donateurs ontvangen de THACHSA
twee maal per jaar. IBAN nummer: NL91RABO0349508429 t.n.v. IVN Súdwesthoeke.

Uitnodiging

**Aan alle leden, huisgenootleden en donateurs
van IVN-Súdwesthoeke**

Het bestuur van IVN-Súdwesthoeke nodigt u hierbij van harte uit:

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Zaterdag, 12 januari 2019

**In de Teatertún, Enkhuizerlaan 8, 8572 WK Rijs
(links achter Hotel Jans).**

14.00 uur	Inloop met koffie/thee
14.30 uur	Blommen yn de Súdwesthoeke Presentatie door Klaas Ybema te Workum
15.30 uur	Pauze
15.45 uur	Huishoudelijk gedeelte
17.30 uur	Noflike gearsit: tijd voor een praatje, hapje, drankje, soep en brood

De agenda en de jaarverslagen zijn opgenomen in deze Thachsa
Zie blz. 5 voor de agenda.

Van de redactie

Iets minder dan 3 jaar geleden heb ik het redacteurschap van de Thachsa overgenomen van An Vessies met de belofte er 3 jaar mee aan de slag te gaan. Dat is alweer het komende voorjaar. Ik stop er dan dus mee. Gelukkig gaat de Thachsa gewoon door. Ria Brouwer heeft de uitdaging aangenomen en dat is natuurlijk wel plezierig. Ria en ik hebben deze editie samen opgepakt om haar een beetje op het spoor te zetten van hoe ik het heb gedaan. Ongetwijfeld zal Ria haar eigen creativiteit gebruiken en dat zal vast wel in de

volgende editie zichtbaar worden. Ik kijk er nu al naar uit. Ik wens Ria veel succes met het redacteurschap!

IVN Súdwesthoeke is behoorlijk actief, maar we hebben nog steeds problemen om het bestuur op peil te houden. Het bestuur maakt zich er terecht zorgen over. Ik had zelf ook even zorgen toen ik op zondagochtend 2 oktober bij de aanvang van de natuurwandeling in natuurgebied It Swin meer dan 70 natuurliefhebbers zag staan. Het weer zat mee en velen hadden de publicaties gelezen en dat bracht veel mensen op de been. En...het werd een onvergetelijke ochtend.

Deze Thachsa heeft weer veel te bieden en wie wil weten hoe wij met uw privacy omgaan, moet de regelgeving AVG lezen. Wat hebben we het afgelopen jaar ook weer veel gedaan en daar mogen we best trots op zijn. In deze Thachsa hebben we de activiteiten eens op een rijtje gezet en hoeveel deelnemers daarbij betrokken waren. Voor 2019 staan er ook weer mooie activiteiten op de agenda.

We zitten nu alweer in de laatste maand van dit jaar en de feestdagen staan voor de deur. Een mooie maand voor bezinning en zelfreflectie, want er komen veel nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen op ons af.

Dit was mijn laatste redactioneel, maar ik blijf natuurlijk nog steeds actief in landschap en natuur van onze mooie woonomgeving.

Jan Tijsma.

INLEVERDATUM KOPIJ VOLGENDE THACHSA VOOR 1 APRIL 2019

Van de bestuurstafel: Zorg en Vlijt

Een naam die nogal eens een vrachtschip sierde. Wat moest er vroeger hard gewerkt worden om alle monden aan boord te voeden. Wat een zorgen gaf dat. Sa'n spultsje is it eins ek mei de IVN-ofdieling Súdwesthoeke: wat is er weer een hoop werk verzet. Goasse Hylkema opende 2018 het activiteitenprogram als met een stormram: met ruim honderd belangstellenden maakte hij een winterwandeling door de mooie Gaasterlandse bossen. Daar had Jan Tijsma het nakijken: hij had maar ruim zeventig klanten voor zijn wandeling rond It Swin.... Wat een enorme belangstelling, wat mooi, dat zo'n tweetal leden zich inzet voor het goede doel van het IVN: de natuur beleven en kennis opdoen van de natuur. Het is altijd gevaarlijk namen van vrijwilligers te noemen, want eigenlijk is ieder lid vrijwilliger en je slaat dan altijd mensen over. Niettemin, jimme skriuwer doart noch in pear nammen oan: de mooie website van het IVN valt onder de trouwe hoede van Anne Froukje Schotanus, Baukje Miedema zit in de organisatie van de Gaasterlandse Natuurweek, Ronald Schouten organiseert op eigen manneboet een lezing over mieren en Constance Smit neemt het bestuur een hoop werk uit handen met de coördinatie van de planning van de verschillende activiteiten. Met een onmisbare inbreng van de verschillende Werkgroepen. En die activiteiten waren er vele. U kunt er in deze Thachsa kennis van nemen. Met de Vlijt van zoveel leden kon het bestuur het schip op koers houden.

En eins mei je dan net krimmeneare, mar it bestjoer moat har Zorg -al wer- oan jimme foar lizze: ons schip mist al een jaar zijn kapitein. Daar kunnen we kort over zijn: zoiets kan niet en moet een vereniging ook niet willen. En dan zijn er ieder jaar de bestuurswisselingen: bestuursleden, die hun stoel graag aan een ander doorgeven. Maar dat eigenlijk niet durven, omdat zulke stoelen niet bezet worden. Het bestuur is reuzeblij, dat Ria Brouwer nog een jaar als bestuurslid bij wil tekenen. Vrijwel alle organisaties hebben problemen met de continuïteit van hun bestuur en daarmee van die organisaties zelf. Zorgen baren vaak oplossingen, want uiteindelijk moet een levende afdeling zichzelf kunnen redden. Moet er provinciaal meer worden samengewerkt? Kan een samenwerking met Mar en Klif problemen oplossen? Moet een bestuur zich beperken tot een aantal kerntaken en het verdere achterwege laten? Of is het sterk uitgedunde bestuur dat niet meer voldoet aan de uitgangspunten van de statuten genoodzaakt de leden te vragen om de afdeling op te heffen? De grize giet je oer de grauwe by dy gedachte: sa'n aktive ôfdieling te hôf bringe.... Met alle ernst wil het bestuur deze Zorg aan u voorleggen!

Je moet er toch niet aan denken, dat een mooi activiteitenprogramma als voor dit jaar straks tot het verleden gaat behoren?!

Jan Tijsma heeft in deze Thachsa weer een prachtig geheel gemaakt van al het moois dat ons weer te wachten staat. Doe er aan mee en geniet er van! Jan, dit was je laatste Thachsa: dank-je-wel, uit naam van ons allen!! Ook daar was Vlijt voor nodig en Geduld om alle kopij op tijd binnen te krijgen.

Mei de bêste winsken foar in grien en sûn 2019,
foar it bestjoer,

Piter Dykstra, Jimme skriuwer.

Van de Penningmeester

Uiteindelijk is op basis van herverdeling van de bestuursfuncties begin 2018 Marten Wesselius penningmeester geworden.

Voor vragen en declaraties kunt u zich tot hem wenden.

Voor diegene die de contributie eigenhandig betalen aan de afdeling zit bij deze Thachsa een verzoek tot betaling van de contributie 2019. Wij verhogen deze bijdrage nog niet in tegenstelling tot de landelijke contributie. Wel graag betalen voor 1 februari 2019.

Met vriendelijke groeten

Marten Wesselius, bestuurslid IVN-afdeling Súdwesthoeke

**BESTUUR EN REDACTIE WENKEN U ALLEN SPEERVOLLE EN GEZELLIGE
FEESTDAGEN TOE EN BOVENAL EEN GEZOND, GELUKKIG EN GROEN 2019**

Agenda van de 33^e algemene ledenvergadering van IVN-Súdwesthoeke

Opening

1. Vaststellen agenda
2. Mededelingen
3. Verslag van de 32^e ledenvergadering van 27 januari 2018
4. Werkgroepen, verslagen, activiteiten
5. Financiën:
 - a. Financieel verslag 2018
 - b. Begroting 2019
 - c. Verslag Kascommissie
 - d. Benoeming nieuwe Kascommissie
6. Bestuurszaken:
 - a. Voorzitter: vacant. Er heeft zich nog geen kandidaat gemeld.
 - b. Ria Brouwer treedt af, maar is herkiesbaar voor één jaar.
 - c. Rinnert Foekema treedt af en is niet herkiesbaar.
Er heeft zich nog geen kandidaat gemeld.
7. Voortbestaan afdeling
8. AVG
Toelichting en instemming
9. Thachsa
10. Jubilea leden
11. Activiteitenprogramma 2019.
12. Hebt u nog ideeën?
13. Rondvraag
14. Sluiting

Verslag van de 32ste ledenvergadering van IVN-Súdwesthoeke

27 januari 2018

Aanwezig:

Bestuur: Marten Wesselius (voorzitter), Piter Dykstra, Rinnert Foekema, Tefka du Pon, Ria Brouwer (verslag) en 21 leden, huisgenootleden en donateurs

Bericht van verhindering: Nel Smink, Sieger Schotanus, Evert Steensma, Constance Smit, A.J.H. Jagersma, Anne Froukje Schotanus, An Vessies, Dieuwke Melchers, Goasse Hylkema, Tineke Verbeek-Bakker

1. Opening

Voorzitter opent de ledenvergadering en heet iedereen welkom. Hij introduceert John Melis, die een lezing zal verzorgen over RAV-soorten.

Voor een korte samenvatting van de lezing, zie Thachsa van voorjaar/zomer 2018.

2. Vaststellen agenda

Agenda wordt akkoord bevonden.

3. Mededelingen

Vraag: doet IVN iets met LF 2018? Nee. In het Rysterbosk komt in najaar iets met geluidskunst, hierover verder geen informatie bekend.

4. Verslag 31ste jaarvergadering op 4 februari 2017

Tekstueel: Nieuwe kascommissie bestaat uit Ronald Schouten en Joke Venekamp. Verslag is gemaakt door Anne Froukje Schotanus.

N.a.v. vraag over Thachsa digitaal: dit kan nu, graag zelf aangeven bij eindredacteur.

5. Werkgroepen: verslagen, activiteiten

Voor de verslagen over 2017 en de plannen voor 2018: zie de Thachsa.

Heemtuin: Op zoek naar nieuwe vrijwilligers!

Werkgroep Sneek: er staan diverse activiteiten gepland. Marten merkt op dat Anne Ferwerda graag een excursie wil verzorgen bij het Sneekermeer.

Vogelwerkgroep: Werkgroep heeft wisselende voorzitter, de huidige voorzitter blijft nog een jaar.

Vraag: is er een lijntje met vogelwacht in Balk. Ja, bestuurslid vogelwacht Balk zit ook in onze vogelwerkgroep.

Werkgroep wilde planten: Sytse doet de suggestie tijdens de volgende jaarvergadering iets over planten te doen.

Vlinderwerkgroep: heeft momenteel 4-6 actieve leden.

Gaasterlandse Natuurweek: De De Wildtskoarre zal zomer-najaar 2018 verbouwd worden, waardoor Groene Markt daar niet kan. Er wordt gezocht naar een alternatieve locatie.

Werkgroep communicatie: Najaar 2018 zal Ria Jan opvolgen voor de redactie van de Thachsa.

Vraag over de winterwandeling door Goasse met ca. 80 deelnemers, is dat niet teveel? Werk je al dan niet met opgeven? Als de wandeling vol zit, mensen bij opgeven niet meekunnen, wat doe je dan als er bij de start mensen staan die zich niet hebben opgegeven? Wat doen mensen die zich opgegeven hebben als het slecht weer is?

Golfbaan wil graag dat deskundigen van IVN verschillende soorten gaan inventariseren. Daarnaast zijn er excursies op golfbaan mogelijk.

Arnoud: 21 en 22 april is de nationale wilde bijentelling.

Zie www.nederlandzoemt.nl

6. Financiën

Financieel verslag 2017

In de balans hebben we een negatief saldo van € 203,-.

Toekomstige ontwikkelingen: in het landelijke voorstel voor nieuwe afdelingsstatuten staan geen huisgenootleden meer. Wij hanteren vooralsnog onze huidige statuten.

De afdracht naar IVN landelijk gaat per 1-1-2019 omhoog van € 10,- naar € 12,- en zal in de toekomst nog verder omhooggaan. De landelijke contributie is € 24,00 en gaat naar € 27,00.

Arnoud: Er is een IVN-scharrelkidsfonds en een IVN-regiofonds, waarin voldoende gelden zitten om extra activiteiten van de afdelingen te organiseren.

Begroting 2018:

Begroting heeft een negatief saldo van -€ 1200,-.

Verslag kascommissie: de kascommissie, bestaande uit Joke en Ronald, verklaart dat de cijfers correct in de jaarrekening zijn weergegeven. De commissie heeft volledig inzicht gekregen in het vermogen en de vermogensontwikkeling van de afdeling. De kascommissie adviseert de vergadering de penningmeester decharge te verlenen betreffende de door haar gevoerde boekhouding over 2017.

Benoeming nieuwe kascommissie: Ronald Schouten en Betsie Kool.

7. Bestuurszaken:

a. Bestuursverkiezing

Zie ook agendapunten b t/m e.

Rinnert en Ria gaan in 2019 uit het bestuur omdat hun termijn erop zit. We zoeken dus 2 of 3 nieuwe bestuursleden, waarvan 1 mogelijk t.z.t. voorzitter wil worden. Wijnand Dijkstra heeft zich gemeld als nieuw bestuurslid.

Welke andere oplossingen zijn er, als aanvulling van het bestuur niet gaat lukken?

Er zijn tijdens de vergadering diverse suggesties gedaan en oplossingen aangedragen.

Bestuur gaat hier verder mee en zal een beroep op de leden gaan doen hier verder over mee te denken; b.v. in de vorm van brainstormsessies.

b. Tefka du Pon wenst tijdelijke benoeming tot penningmeester te beëindigen

Voorzitter bedankt Tefka voor haar rol als penningmeester en inzet tijdens de bestuursvergaderingen.

c. Piter Dykstra moet zijn functie als secretaris wegens gehoorproblemen neerleggen. Hij stelt zich beschikbaar als penningmeester.

d. Marten Wesselius is herkiesbaar, doch niet voor het voorzitterschap.

e. Het bestuur stelt de vergadering voor Piter Dykstra, en Marten Wesselius als bestuursleden te benoemen. En om Wijnand Dijkstra tot bestuurslid te benoemen.

Voorstellen worden per acclamatie aangenomen.

Bestuur vraagt om mandaat om nieuw bestuurslid of nieuwe voorzitter tijdelijk te benoemen tot volgende ledenvergadering. De vergadering gaat hiermee akkoord.

8. Jubilea leden

Jos Bouwhuis, An Vessies en Henk Folmer zijn 25 jaar IVN-lid. Jos krijgt IVN-speldje door Marten opgespeld. An en Henk, beiden afwezig, zullen op andere manier hun speldje krijgen.

9. Activiteitenprogramma 2018 met toelichting (Constance Smit)

Zie de Thachsa.

10. Hebt u nog ideeën?

Arnoud: 5^e keer slootjesdagen. Opening in Oosterwolde met Lutz Jacobi.

Materiaal slootjesdagen wordt aangepast.

11. Rondvraag en sluiting

Piter: complimenten voor alle werk van Jan Tijsma en zijn prachtige foto's.

Wijnand: heeft serie dia's en geeft excursies over stinsenplanten (werkgroep Sneek).

Baukje: op site culturele hoofdstad staat activiteit 'Leen een fries'; kans om individueel iemand mee te nemen de natuur in en je passie voor natuur te delen.

Jan Tijsma merkt op dat de basis van alle activiteiten is dat je het leuk vindt, het moet je energie geven. Dit is ook sleutel voor de toekomst van deze afdeling!

Marten: suggesties voor de ledenexcursie? Ronald: Marker Wadden (als dat al kan), Vismigratierivier => Ger merkt op dat deze er pas in 2022 is. Fryslân Bûtendyks.

Ines: Oostvaardersplassen.

Verslag jaarlijkse ledenexcursie 19 mei 2018

U was er bij (of niet?)

Een snor groeit en vraagt dus onderhoud.

Ijdele mannen maken er soms mooie kunstwerkjes van. Maar wist u, dat een snor kan zingen? Op de ledenexcursie van 19 mei hebben we het bewijs gehoord: in het riet van de Grote Wielen zat een snor te zingen. Een vogeltje zoals de rietzanger, karekiet en nog andere rietvogels. Samen een kakafonie van gezang.

Wat wordt mijn broedgebied, wie wordt mijn partner?!

En daar bleef het niet bij: eenden, futen, reigers, een bruine kiekendief en zelfs een koekoek vulden het gezelschap van de rietvogels aan.

Een concert in een passende entourage van water, riet en bomen.

Met een bloemenpracht, die de vele lege weilanden lijkt te willen goedmaken.

Een kuier door dit paradijs tussen Leeuwarden en Ryptsjerk was hartverwarmend.

En dan wordt het verschil groot...

Door het mooie noorden van Friesland kwamen we in Marrum bij het tempeltje op de zeedijk.

Ids Willemsma mocht deze herinnering aan het gereedkomen van de verhoging van de zeedijken maken.

Met uitzicht op de kwelders van Noard-Fryslân Bûtendyks en in de verte zicht op Ameland. Een enorm gebied van meer dan 8000 voetbalvelden groot.

Op het eerste gezicht zo vlak en kaal als een biljart. En nog leeg ook...

Tot je vanuit het mooie Infocentrum van It Fryske Gea aan de hand genomen wordt door een enthousiaste natuurgids.

Zo kaal omdat de laatste groepen brandganzen als een tondeuse de plantenwereld kort hebben gehouden. Maar het groene leven staat klaar om in alle hevigheid los te barsten.

Jammer, dat een paar stelletjes grutto's ons zo onvriendelijk benaderden. Weten ze soms, dat zij zo'n beetje de laatste stelletjes zijn, die jongen kunnen grootbrengen?

Wat een welkom gebeuren!

De uitleg over het kweldergebeuren, de vroegere landaanwinning en de huidige bescherming van de kust en kwelders maakt het gebied reuze interessant.

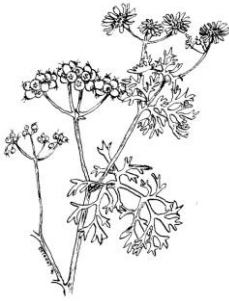
Met vele herinneringen mochten we eind van de middag weer naar onze Súdwesthoeke.

Met flink wat klei aan de schoenen....

Dank aan Rinnert Fockema en Wijnand Dijkstra.

Piter Dykstra, skriuwer.

Verslag werkgroep Heemtuin

Het seizoen van de heemtuin (achter het bezoekerscentrum Mar en Klif) gaat traditioneel van start met de door onze werkgroep georganiseerde stekjesruilbeurs. Dit jaar op 12 mei, een week later dan gebruikelijk, een en ander in verband met het samenvallen van Bevrijdingsdag op de eerste zaterdag in mei. Het was ook dit jaar weer een gezellige boel, met behoorlijk wat aanloop en door de dag heen een leuk aanbod van plantjes, stekken en zaden. Daarbij is het heel plezierig dat er vooraf al flink wat plantjes zijn aangevoerd,

zodat er ook voor de eerste bezoekers in begin al voldoende ruilmateriaal is. De verkoop van tweedehands tuin- en natuurboeken viel echter ietwat tegen; er is duidelijk sprake van een terugloop in de belangstelling voor tweedehands boeken. Bij een volgende ruilbeurs zullen we dit onderdeel dan ook waarschijnlijk wel laten vervallen.

Voorafgaande aan de stekjesruilbeurs begin mei zijn we elk jaar dan al geruime tijd in de heemtuin zelf bezig geweest. Daarnaast kan je ook haast niet vroeg genoeg beginnen met het voorbereiden van de “levende” tentoonstelling die we nu alweer voor het derde jaar voor de bezoekers van Mar en Klif in de tuin hebben gehouden.

Dit jaar was het thema wildpluk en het gebruik van wilde planten; de tentoonstelling is door het leven gegaan onder de naam “Wild en Eetbaar”. Jan Tijsma heeft ons prachtig geholpen met het ontwerp van de borden langs de wanden. Frits, Goasse en Lucas waren goed voor alle montage en overig knutselwerk. Zelf zorgden we voor het ontwerp en het verzamelen of zaaien van zo'n veertigtal planten in manden en schalen.

De dames van Mar en Klif zijn enthousiast bezig geweest met de inkoop van de “merchandise”; in het winkeltje bij de balie was een flink aantal boeken over eetbare wilde planten te koop en er lagen andere leuke hebbedingetjes aansluitend bij het thema van de tentoonstelling.

Het is – vinden we zelf – een heel aantrekkelijke tentoonstelling geworden. Met voor elk wat wils, voor de kinderen bijvoorbeeld een heksenketel met recept voor Gaasterlandse heksensoep en voor de theeliefhebbers een aparte hoek met planten waarvan je lekkere thee kunt maken.

Nu ging het dit seizoen om heel gewone planten, zoals bijvoorbeeld brandnetel en zevenblad, planten die bijna allemaal volop in het wild voorkomen. Maar wat is het toch lastig om al die planten in manden en schalen in leven te houden in zo'n hete en vooral droge zomer! Gedurende de hele zomer hebben we om de dag

water moeten geven en op een zeker moment ontkwamen we er ook in deze tuin niet aan om langdurig te sproeien. Wat overigens niet kon voorkomen dat we midden in de zomer toch te maken kregen met een schaal met “gestoofde” rode klaver. En dat was uiteraard niet onze bedoeling... Uiteindelijk is het allemaal goed gekomen en hebben we van eind mei tot na de herfstvakantie een aantrekkelijke tentoonstelling weten neer te zetten. De reacties van de bezoekers van Mar en Klif waren zonder meer positief, misschien op een enkele opmerking na: een bezoeker stelde dat we verkeerd bezig waren door Japanse Duizendknoop -die afgrijselijke, onuitroeibare woekeraar!- in een mand tentoon te stellen. En mogelijk had ze daar wel gelijk in. Volgend jaar komt bij die mand dus een bordje met “vooral niet in je tuin zetten!”.

Met dank aan iedereen die ook dit jaar weer bezig is geweest en heeft bijgedragen om ons tuinseizoen bij Mar en Klif plezierig te laten verlopen.

Baukje en Joke

Verslag Werkgroep Communicatie

Op 7 april 2017 werd de Werkgroep Communicatie opgericht.

De groep bestaat uit: Ria Brouwer/PR krant en andere media, Anne Froukje Schotanus/Website, Constance Smit-Walstra/Activiteiten en tevens voorzitter Werkgroep Communicatie, Jan Tijsma/Redactie Thachsa, Ria Brouwer, Anne Froukje Schotanus en Jan Tijsma Facebook.

Nieuwsbrieven worden nog steeds door Marten Wesselius verzorgd. (Geen lid van werkgroep) Flyers worden door de gidsen uitgedeeld, maar ook vaak door Anne Froukje die bij veel activiteiten aanwezig is en er ook vaak een aardig verslag van maakt voor de website.

Inmiddels is Betsie Kool ook, als redacteur Facebook, lid geworden van onze werkgroep. Dat is fijn, zij plaatst ook regelmatig leuke artikelen. Er is afgesproken wie wanneer iets plaatst en ook het soort berichten. We komen 2 x per jaar bij elkaar om te overleggen of alles soepel verloopt.

Jan Tijsma heeft aangegeven te willen stoppen met de redactie van De Thachsa. Ria Brouwer wil deze taak graag van hem over nemen. Daarom zijn zij dit jaar samen verantwoordelijk voor het decembernummer. We vinden het als werkgroep natuurlijk jammer dat Jan Tijsma stopt. Hij blijft nog wel een aantal maanden betrokken om alles goed af te ronden. We hebben er alle vertrouwen in dat Ria Brouwer zijn taak goed over kan nemen.

Constance Smit-Walstra

Jaarverslag Vogelwerkgroep

De Fûgelwurkgroep heeft het afgelopen jaar tweemaal (februari en oktober) bij elkaar gezeten in de beheerschuur van Staatsbosbeheer te Oudemirdum. Onderwerpen waren onder meer het bespreken van activiteiten, zowel voor de eigen werkgroep als ook externe excursies, en natuurlijk het uitwisselen van wetenswaardigheden en ervaringen op vogelgebied. Aan de zangvogelcursus, die we in 2017 gaven, hebben we enkele leden overgehouden. We zitten nu op 18 leden. De werkgroep heeft het afgelopen seizoen een aantal goedbezochte IVN-excursies gegeven: natuurwandeling Lycklamabosk, vroege vogelexcursie Wikelerbosk en Wikelerhop en een natuurwandeling door It Swin. Deze laatste excursie trok maar liefst 72 deelnemers. De werkgroep zelf is 26 mei op excursie gegaan naar de Snitsermar en de Terkaplesterpuollen. We hebben hier met de boot van Staatsbosbeheer door het gebied gevaren. Het weer zat super mee en we hebben in totaal 63 vogelsoorten gezien. Voor het aankomende jaar heeft de werkgroep weer een gevarieerd aanbod van activiteiten op het programma staan. Zie hiervoor het jaarprogramma 2019 vanaf blz. 26.

Durk J. Venema

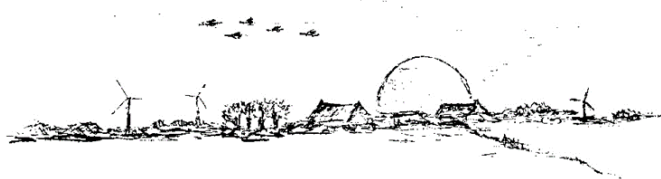
Uitstapje vogelwerkgroep

Om 7:00 uur vertrekken we onder prima weersomstandigheden vanaf carpool Wikel, Lolke, Yde, Durk, Johan, Margje, Harm, Jorrit en Sytse, een leuke mix van doorgewinterde vogelaars en jong aanstormend talent met veel toeters en bellen (lees camera's, telenzers en statieven). Durk zal ons met 3 petten op (vogelaar, schipper en boswachter SBB) kennis laten maken met de vogel- en waterrijke wereld van de Snitsermar e.o. Een buitenkans! Met ons achten hebben we heel wat vogelkennis aan boord, toch lopen de meningen uiteen over het aantal soorten dat wij denken aan te zullen treffen. Vanaf Goiengaryp koerst Durk richting Zoute poel waar we een wandeling maken over een stuk boezemland met rietkragen, schrale vegetatie en slikachtige stukken. Wie denkt dat Durk gedoceerd enkele vogelsoorten voorbij laat komen heeft het mis. Wij krijgen hier in 15 minuten 35 soorten voor de kiezen! Een groep van 20 bontbekplevieren, enkele kemphanen, oeverlopers, gele kwikstaart, en in het riet de rasimitator, bosrietzanger. Van zeer dichtbij herkennen wij tureluur, huismus, karekiet en boerenwaluw in zijn onmiskenbare zang. En..... nog voor we weer aan boord gaan: een boomvalk pakt vanuit een duikvlucht een rietzanger(?) van zijn zangpost, een rietstengel. Uniek! Harm en Johan leggen de hoogtepunten zeer professioneel vast zodat we in de najaarbijeenkomst nog kunnen nagenieten. Dit

geldt niet voor de visarend die te snel uit het beeld was maar wel voor de zwarte stern op een boei en de slechtvalk in een hoogspanningsmast. Terwijl Durk vertelt van de kapriolen die Sjoerd Bakker ooit maakte om de nestkast (zonder ladder en beschermmiddelen!) boven in te krijgen, zijn wij getuige van vermoedelijk het eerst broedpaar slechtvalk in deze kast! Op verschillende bijzondere plekken wordt aangelegd voor een wandeling op zoek naar vogels die we graag op ons lijstje willen hebben. De zoektocht in een blauwgrasland naar de Engelse alant, een uiterst zeldzame plant, leverde veel op maar net niet de soort die Durk bedoelde. Mijn lijstje wordt intussen aangevuld met leeuwerik, watersnip, grutto, tapuit, zomertaling, smient en wulp. Weer op de boot komen we een groep kolganzen met halsband tegen (experiment van Romke Kleefstra i.s.m. Durk), waarvan we een aantal kunnen aflezen. Intussen is het warm maar op het water niet onplezierig. Op het eind van de tocht wordt het nog spannend wie het juiste aantal vogelsoorten heeft geraden. Nee, die bastaard gans heb ik wél gezien maar echt niet meegeteld. En die twee roodborstjes dan? Roodborstjes waar dan? Nou in die sloep! Haha.

Zij kwamen nog even terug op de laatste foto van de fantastische reportage door Harm en Johan op de najaarsbijeenkomst. Vogelaarshumor.

Sytse

Verslag Werkgroep Vlinders

Voorjaarsbijeenkomst op 18 april 2018 in de werkschuur SBB.

Opkomst 9 personen.

- Bespreking getelde routes 2017.
- Voor 2018 geen wijziging van de te tellen routes.
- Voortgang dagvlinderatlas Fryslân Vlinder werkgroep Friesland.

Excursies 2018

Op 30 juni excursie van de vlinderwerkgroep Friesland bij de Wyldemerk. Er waren 12 deelnemers. In de middag was er een excursie o.l.v. Durk Venema S.B.B. Er werden 16 soorten dagvlinders gezien en elf nachtvinders o.a. de sint-jansvlinder. Vanaf 20.00 uur werd er onder leiding van Gerrit Tuinstra speciaal gezocht naar micro nachtvinders. Er werden 18 soorten gespot. Vanaf 22.00 uur tot een uur of 3! Met lampen en lakens nachtvinders gevangen, resultaat 106 soorten macro nachtvinders en 61 soorten micro nachtvinders.

Op 19 juli excursie inventarisatie vlinders boezemlanden van S.B.B. rond het Sneekermeer en de Terkaplester Puollen met de boot o.l.v. Durk Venema.

Deelname 5 personen. (Zie verslag Betsie Kool pagina 15)

Het jaar 2018 werd gekenmerkt door extreem weer: een koud en nat voorjaar. In mei was het zomers en droog en zo bleef het ook tot juli, waarna wat wisselvalliger met af en toe fikse buien maar het bleef warm en mooi weer tot aan eind oktober. Het groot koolwitje was talrijk aanwezig in meerdere generaties, de eikenpage was meer aanwezig dan normaal de kleine vos liet het wat afweten en er waren vlinders met een extra generatie in oktober o.a. het landkaartje en bont zandogje.

In april 2019 komen we weer samen op onze voorjaarsbijeenkomst.

Voor meer info of aanmelden als lid: tel: 0514-603106 of 06-33716689.

Wybren Siemensma

Buxusmot ook in Zuidwest Fryslân

Voorlopig zijn ze even niet te zien in deze periode van het jaar, maar voor het komende voorjaar alvast een waarschuwing. Ook in Zuidwest Fryslân is de buxusmot aangetroffen en die kan enorme schade veroorzaken aan de buxusplanten in de tuin.

Afgelopen maand kreeg ik een melding van een heel apart vlindertje en of ik wist wat voor soort het was. Het bleek de buxusmot te zijn, een nachtvlinder afkomstig uit Azië. Deze nachtvlinder werd pas in 2007 voor het eerst in het oosten en zuiden van ons land aangetroffen en nu ook hier in Zuidwest Fryslân/Gaasterland.

Voor tuinliefhebbers met buxussen is dat slecht nieuws. De rupsen van de mot zijn in staat om in een rap tempo alle buxusplanten aan te tasten. Bij gebrek aan buxus zijn lindebomen overigens ook erg in trek bij het insect. In Frankrijk vormen zwermen van de buxusmot zo nu en dan een ware plaag.

Even opletten in het voorjaar!

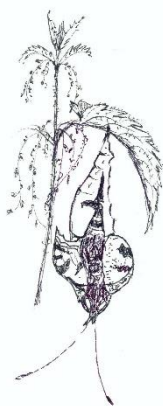
Heeft je buxus nog geen last van de rups? Houd hem dan goed in de gaten. Kijk de plant geregeld na op spinsel dat de blaadjes samenklit en verwijder dit zo snel mogelijk. Dit spinsel vindt de buxusmot namelijk een heel fijne plek om eitjes te leggen. Je kunt de rupsen ook met de hand verwijderen zodra je ze ontdekt en direct vernietigen. Controleer je buxus dan wel elke week op rupsen.

Zwaar aangetaste planten zijn helaas niet meer te redden.

Jaarlijkse excursie van de Vlinderwerkgroep op 19 juli 2018

Een klein maar fijn groepje vlinderliefhebbers stond op donderdag 19 juli om 10 uur klaar in Goïngarijp voor de jaarlijkse excursie van de vlinderwerkgroep. Bedoeling was om met de boot van Staatsbosbeheer, waar Durk als boswachter werkzaam is, op een aantal plaatsen vlinders te gaan inventariseren. Het was een prachtige zonnige dag, ideaal vlinderweer.

Met de boot zijn we naar een aantal gebieden gevaren, polders en eilanden langs het Sneekermeer en de Terkaplester Puollen, die eigendom zijn van Staatsbosbeheer en waar nog niet eerder geïnventariseerd was, zogenaamde “witte kilometerhokken”.

We hebben heel wat soorten vlinders gezien, eigenlijk alle gebruikelijke soorten waren er wel. Groot koolwitje, klein koolwitje, geaderd witje, distelvlinder, dagpauwoog, atalanta, kleine vos, bont zandoogje. Maar helaas niet in grote aantallen. Het verbaasde ons dat zelfs op geschikte plekken, luwe plaatsen met voldoende nectar houdende planten, zoals leverkruid/koninginnekruid toch geen grote aantallen vlinders aanwezig waren. De reden hiervan???

De toppers van de dag op vlindergebied waren een viertal Argusvlinders! De argusvlinder is de laatste 20 jaar erg achteruitgegaan terwijl hij vroeger heel algemeen was op graslanden. De achteruitgang zou o.a. te maken hebben met de vermindering van het gebruik van hout/houten palen in

het grasland, die ze nodig hebben om eieren op te leggen. Zo werd mij tenminste door de ervaren vlindertellers verteld, want zelf ben ik nog maar een beginneling op vlindergebied. Dus voor mij was het sowieso een leerzame dag.

Gamma uilen zagen we er meerdere van. Maar in één van de polders vonden we een klein bruin uitje met een zilverkleurig streepje, waar we de naam niet van wisten. Dat werd echt determineren, terug op de boot kwamen de boeken er bij en ja hoor.....bingo: het bleek een Zilverhaak, een dagactief nachtvlindertje uit de uilenfamilie, weinig voorkomend in Friesland!

Ook opwindend veroorzaakte een bruine libelle met grote groene ogen, waar de meningen over verdeeld waren. Uiteindelijk bleek dit waarschijnlijk een Vroege Glazenmaker te zijn.

Behalve vlinders en libellen hebben we natuurlijk nog veel meer moois gezien en hebben we ook genoten van het landschap, het water, de zon en diverse soorten planten en vogels. Sommige polders bleken ware paradijsjes, op andere plaatsen overheerste het riet. Wat dan wel weer karekieten, rietzangers en rietgorzen opleverde. Durk beschikt over een enorme kennis en wees ons op verschillende (minder bekende) planten zoals waterdrieblad, blauw glidkruid, goudknopje,

blaartrekkende boterbloem en moerasmelkdistel. Op alle plaatsen waar we geweest zijn bleek de exoot Oranje Springzaad voor te komen, familie van de springbalsemien.

We dobberden nog een tijd rond op het meer om bij een groep ganzen, waar geringde exemplaren tussen zwommen, de nummers van de halsbanden af te lezen. Nog niet zo simpel!

Het was een heerlijk dagje. Ik heb ervan genoten en volgens mij iedereen. Durk, heel erg bedankt!

Betsie Kool

Workshop Natuurfotografie voor jeugd

Tijdens de Gaasterlandse Natuurweek biedt IVN Súdwesthoeke altijd een fotoworkshop aan de jeugd van 10-16 jaar. Samen met Shefalie Guha Roy Thakurta mocht ik hen inwijden in de eerste geheimen van het fotograferen. Na een korte inleiding in Mar en Klif ging de groep, gewapend met een smartphone, compact camera of spiegelreflexcamera, aan de slag in het bos van Elfbergen. We werden meteen door een dikke bui begroet, maar gelukkig bleef het bij één. Omdat het thema van de natuurweek ‘Thús’ was zochten we in het bos naar ‘Thús’-plekken voor dieren. Eigenlijk kan dat overal zijn: in de bomen, op de grond, onder de bladeren, in de lucht en in het water. Voor bepaalde bosbewoners zijn er paddenstoelen en elfenbankjes. Al die plekken en nog veel meer kwamen op de foto. Vooral de vijver in het bos was – met inmiddels een stralende zon – een unieke plek om te fotograferen. De mooiste foto’s – eentje van iedere deelnemer – staan inmiddels op de website van IVN Súdwesthoeke.

Ria Brouwer

Werkgroep Sneek

Natuurwerkdag 2018 Epemastate Ijsbrechtum, 3 november 2018

Elk jaar, op de eerste zaterdag van november, is het Natuurwerkdag. De IVN-werkgroep Sneek doet daar vaak aan mee door de organisatie op een locatie in of rondom Sneek op zich te nemen. Dit jaar was Epemastate bij Ijsbrechtum weer aan de beurt.

De tuin die direct aan de state grenst is aangelegd in de Engelse landschapsstijl. Deze is in 1825 door de bekende landschapsarchitect Lucas Pieters Roodbaard ontworpen. In de loop van de 20ste eeuw heeft het zuidelijke deel van het park sterk het karakter van een bos gekregen.

In het park zaaien Essen en Esdoorns zich ieder jaar opnieuw uit. De Lindes vormen dicht tegen de stam veel waterlot (snelgroeïende twijgen die ontstaan aan een boom). En de Berenklaauw heeft de neiging om een aanzienlijk deel van het park te overwoekeren. De Natuurwerkdag bood dit jaar een mooie gelegenheid daar wat aan te doen.

De Scoutinggroepen Greate Pier uit Sneek en Jambowa uit Bolsward traden om 10.00 uur aan met dolfinen en welpen, en ook de ouders en leiding niet te vergeten, om de ongewenste begroeiing met zagen, snoeischaars en scheppen te lijf te gaan. Daarvoor werd het startschot gegeven door jonkheer T.A.J. van Eysinga. De klus bleek voor deze leeftijdsgroep (7 tot 11 jaar) best wel wat pittig. Maar we waren met z'n zestigen, dus kon er heel wat werk worden verzet. Aan het eind van deze vermoeiende ochtend stond de soep klaar en kregen alle kinderen een zakje tulpenbolletjes mee, als dank voor alle inspanningen.

Voor de middag hadden zich vijf volwassenen aangemeld om met de leden van de werkgroep nog even de handen uit de mouwen te steken. Zo kreeg op deze dag het park bij Epemastate weer een beetje meer de structuur zoals de bedoeling is.

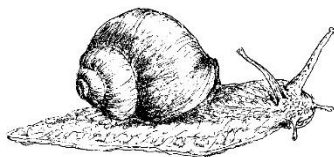
Kinderactiviteit op volkstuintencomplex Sneek.

Volkstuinvereniging: Nut & Genoegen in Sneek hield 25 augustus jl. de jaarlijkse opendag. IVN-werkgroep Sneek was door de tijd heen af en toe vertegenwoordigd met een kraam of speurtocht voor kinderen.

Ook dit jaar kwam de vraag iets voor kinderen te organiseren en het werd een 'slootactiviteit': met schepnetjes het kleine leven boven water halen en via zoekkaarten benoemen of gewoon verwonderd kijken door een loepje naar het onbekende. De open dag/markt trekt veel bezoekers. Het is een lust voor de zintuigen om over het tuinencomplex te lopen. Her-en-der is volop informatie te krijgen over tuinieren, opbrengsten enz.

Er kwamen 18 kinderen langs die met een schepnet in de ondiepe sloot "klein spul" boven water haalden. Een eindje daar vandaan stond Arnoud v.d. Ridder met een IVN kraam. Hij had veel succes met verkoop van vogel (voeder) huisjes, zoekkaarten enz. Ik kon de kinderen naar hem door verwijzen om in zijn grote aquarium nog meer onderwaterleven te bewonderen. Arnoud had de complete zoekkaart in z'n waterbak! De grootste groep 'scheppers' kwam van de burens, het AZC. De jongens wilden allemaal wel 'roeren' in de ondiepe sloot, maar het scoren van IVN-buttons was belangrijker! Met een grote IVN-vlag en de kraam van Arnoud waren we goed vertegenwoordigd. Ik maakte gebruik van de Mar & Klif leskist en Ben Rutten van Nut & Genoegen lichtte voor en was stand by op een levendige 'groene' dag.

Betty Schellevis-Guldemeester

Natuurkoffer

Op 15 november 2018 ging de natuurkoffer weer open bij Bloemkamp in Bolsward. 20 bewoners kwamen nieuwsgierig binnen met rollators of rolstoelen. Aan een lange tafel namen ze plaats. De tafel stond vol met herfsttakken uit de natuur. Ook met mos, stoofpeertjes, huisjesslakken en veel opgezette dieren. De buizerd als grootse, werd bewonderd, de woelrat minder! We begonnen weer met de prachtige herfstfoto's waardoor verhalen loskwamen. De stoofpeertjes leverden nog een recept op van een bewoner om ze mooi rood te krijgen: koken met brandnetels..... We lazen nog (natuur) gedichten voor en zongen met elkaar oude (natuur) liedjes. Van het-een-komt-het-ander! Vrijwilligers en activiteitenbegeleidster genoten mee en wie weet komt er meer natuur op tafel. De plastic planten stonden deze middag uit het zicht...!

Betsie Kool en Betty Schellevis.

Griene Merke

Wat in gelok dat de bosk sa droech wie. De dei begjint moarns altiten mei in gaos oan auto's en karkes, omdat alle standhâlders tagelyk oankomme, en dat is wringen. At dat yn in wiete bosk oer modderige paden moatten hie, wit ik it net. Hawar, no wie der neat te rêden. En de merke sa midden yn de bosk, dat fûn hast elk lyryske as oars. Der wienen mear stands en mear besikers as oait. Gesellich, mar soms meskien hast drok genôch op paden en bij aktiviteiten. Wij wienen as IVN goed fertsjintwurdige. Reinoud stie moarns as earste klear mei de Turegluur. Der wie fansels in ynfostand, dêr't Ria, Lina en Constance de besikers holpen ha. Ik stie der fanwege ús tentoanstellingt 'Eetbare Planten' mei tee fan dinnen en spjirren.

Je sjogge in soad bekenden

Ynsektehotel meitsje

Ruud helpt bij it Insektehotel en Tefka hat it Bijehotel fêst

De berne-aktiviteit hienen wij dit jier tegearre mei Staatsbos. We hienen betocht om it Bijehotel en it Ynsektehotel fan IVN te meitsjen. Dat Bijehotel gong noch wol, kwa tarieding. Mar it Ynsektenhotel hat hiel wat tiid koste. Ruud Meurs (myn buorman) en Roymer Brouwer (myn man) ha beide dagen stien te plankjeseagen en te gatsje

boarjen foar it Ynsektehotel. Mar dat hat him weromfertsjinne. Ruud en Tefka en in frijwillichster fan Steatsbosk ha it de hiele dei smoardrok hân om alle bern te helpen.

Thús yn de bosk

Cecile, Betty en Focco ha yn Juny de earste plannen al smeid. Betty koe spitigernôch net bij it spul sels wêze fanwege fakânsje. We hienen de middei rillegau op priemmen. In speurtocht nei spoaren en hoalen wie it idee. Dêrnei sels in nêst meitsje. We hienen ek noch in spul op

it programma, oer jagers (rôffûgels) en har proai (kninen en mûzen). De proai moat iten bûten de hoale sykje. Slagget it om genôch iten te besetten? Mar dat hiele spul kamen wij net oan ta. De speurtocht wie al in grut súkses. Mar It meitsjen fan de hoale, dat wie echt reuzeleuk foar elk. Eins sûnder oerlis begong jong en âld mei materiaal te slepen. Doe't bliken wie dat blêden net op fiif grutte tûken lizzen bleaunen begongen de bern sels lytse tûken te sykjen. En dêrnei kamen se mei rintfearen oansetten. Ik tocht bij mijsels, je hoege eins noait wat oars te dwaan yn de spultsjewike as dit. Mei elkoar in hoale bouwe.

Natoerfotografy workshop foar folwoeksenen

Gerard Bos lûkt him net al te folle fan it tema oan. Syn workshop hat in fêst resept. Hij lit earst foto's mei fouten sjen en freget de dielnimmers wat sij tinke dat it probleem is. Sa ûntstiet drekt in petear, en wurdt dúdlik hoefolle de minsken al witte. Gerard fertelt dan hoe't je dy fout foarkomme kinne. Dat binne allegearre foto's fan bisten, fûgels faak, en it praat giet ek al gau oer har gedrach. Wat je dwaan moatte en wer't je wêze moatte om sa'n bist yn byld te krijen.

It soe reïne, mar it bleau bij sillen. Dat levere moarns earst wol hiele moaie loft en op. Sadwaande bedarren wij ditkear yn de Jolderenbosk bij de bank. Lit dêr de sinne no wolkleas skine. Dat wol hiel moai sicht oer de Iselmar, mar foar de sfearfotograaf in bytsje te blau allegearre. It plesier wie der net minder om. Gerard koe dochs de dielnimmers yn de praktyk it ynsetten fan de trijehoek (diafragma, slutertiid en ljochtgefoeligens) sjen litte.

De moaiste foto's fan de dielnimmers steane op ús Site.

IVN-Súdwesthoeke – Regelgeving AVG

IVN-Súdwesthoeke respecteert de privacy van haar leden en andere relaties, alsmede de bezoekers van haar website. Zij draagt er zorg voor, dat alle persoonsgegevens die haar wordt verschaft, vertrouwelijk worden behandeld.

1. Algemeen.

Onderstaand reglement voor de privacy en behandeling van persoonsgegevens heeft betrekking op alle online- en offline gegevensverzamelingen van alle soorten persoonlijke gegevens. IVN-Súdwesthoeke wil deze gegevens beschermen en conformeert zich aan de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming. Deze verklaring is van toepassing op de diensten van IVN-Súdwesthoeke en niet op die van derden, b.v. middels een link van haar website.

Als u aan IVN Súdwesthoeke persoonsgegevens verstrekt of als u de website of facebook pagina van IVN-Súdwesthoeke bezoekt, gaat u akkoord met deze privacyverklaring.

2. Verzameling persoonsgegevens.

Als u lid wordt van of zich aanmeldt voor een van de diensten van IVN-Súdwesthoeke, vraagt IVN Súdwesthoeke u om de noodzakelijke persoonsgegevens te verstrekken. Deze worden uitsluitend gebruikt om de betreffende dienst uit te kunnen voeren. Het betreft: NAW-gegevens, telefoon- en/of emailgegevens, geslacht, geboortedatum, bankrekeningnummer, type lid.

3. Gebruik persoonsgegevens.

a. IVN-Súdwesthoeke kan uw gegevens gebruiken voor onderstaande doeleinden:

1. NAW-gegevens voor het toezenden van de Thachsa en eventuele andere correspondentie.
2. Emailadres voor nieuwsberichten en ledenmailings.
3. NAW-gegevens en bankrekeningnummer om contributie te innen.
4. NAW-gegevens voor het afhandelen van een bestelling of het verstrekken van informatie over diensten en producten.
5. Als u de website of facebookpagina bezoekt, worden gegevens omtrent uw bezoekgedrag zo nodig en uitsluitend anoniem gebruikt voor onderzoek naar mogelijkheden voor verdere optimalisering van en communicatie over onze diensten.

b. De verwerking van de hierboven genoemde persoonsgegevens is een noodzakelijke voorwaarde voor het onderhouden van contact met u, alsmede de mogelijkheid om u te kunnen informeren. Door u verstrekte gegevens kunnen door u te allen tijde worden ingetrokken.

4. Inzage, wijziging, verwijdering van persoonsgegevens.

U heeft recht op inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering en afscherming van uw persoonsgegevens conform het bepaalde in de Europese AVG. Als u van een van deze rechten gebruik wilt maken, kunt u een schriftelijk en ondertekend verzoek indienen bij IVN-Súdwesthoeke. De beoordeling en afhandeling van het verzoek moet binnen vier weken plaats vinden. Als een verzoek niet kan worden ingewilligd, is er de mogelijkheid om bezwaar te maken bij IVN-Súdwesthoeke of een klacht in te dienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

5. Bewaartermijn.

IVN-Súdwesthoeke bewaart uw gegevens niet langer dan noodzakelijk is voor het bereiken van de doeleinden, zoals zijn opgenomen in deze verklaring. Zij houdt zich aan wettelijke bewaartermijnen.

6. Beveiliging van persoonsgegevens.

IVN-Súdwesthoeke heeft passende maatregelen getroffen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of onrechtmatige verwerking. Alle persoonlijke gegevens zijn opgeslagen in een database. Deze is uitsluitend toegankelijk voor de bestuursleden van IVN-Súdwesthoeke, voor zover dat uit hoofde van functie noodzakelijk is voor de uitoefening van hun functie.

7. Doorgifte aan derden.

Noodzakelijke gegevens worden doorgegeven aan de administratie van het landelijk IVN. Persoonsgegevens worden niet aan derden doorgegeven, tenzij IVN-Súdwesthoeke hiertoe gehouden is op grond van de wet.

8. Cookies.

IVN-Súdwesthoeke maakt geen gebruik van cookies. Voor informatie over de wijze waarop Google gebruik maakt van cookies, verwijst IVN-Súdwesthoeke naar de site: <https://www.google.com/policies/technologies/cookies/>

9. Wijziging in de privacyverklaring

IVN-Súdwesthoeke evalueert regelmatig haar privacy-beleid en zal zo nodig bovenstaande verklaring aanpassen.

Bovenstaande verklaring is door het bestuur vastgesteld op haar vergadering van [datum]. Zij wordt daarna aan de leden voorgelegd en besproken en bekrachtigd op de eerstvolgende algemene ledenvergadering.

Workum, 311018. Wg. R. Foekema, wnd voorz. P. Dykstra, secr.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Terugblik op 2018

Wat hebben wij in 2018 allemaal georganiseerd?

In 2018 zijn weer heel wat vrijwilligers van onze afdeling actief geweest met het organiseren en begeleiden van natuurwandelingen, excursies, de Gaasterlandse Natuurweek, lezingen en andere zaken. Constance Smit houdt hiervan een overzicht bij. Hieronder vindt u een korte samenvatting.

14 januari: Boswandeltocht

Gids: Goasse Hylkema - Aantal deelnemers: meer dan 100.

Een wandeltocht van ruim 10 km vanaf Mar en Klif. Dankzij het mooie weer met een (te) groot aantal deelnemers. Ondanks dit en ondanks de soms slechte wandelpaden door het natte weer en de mountainbikers toch een geslaagde wandeltocht.

31 januari: Lezing over broedvogels in het Lycklamabos

Door: Ronald Schouten - Aantal deelnemers: ruim 20.

Lezing naar aanleiding van een jarenlange inventarisatie van broedvogels in dit bos. De combinatie van vogelbeelden en hun geluiden sprak de deelnemers erg aan.

14 Februari: Natuurkoffer woonzorgcentrum Avondrust in Makkum

Door: Betty Schellevis, Betsie Kool en Constance Smit-Walstra - Aantal bezoekers: ca. 15

Rondom het thema winter/voorjaar werd een heleboel natuur op een grote tafel uitgesteld. De bezoekers konden dit van dichtbij bekijken en aanraken. Winter- en lentefoto's gingen rond en naar aanleiding van de foto's kon ingehaakt worden op wat op tafel stond. We kregen verhalen en konden verhalen vertellen.

10 Maart: Natuurfotoworkshop

Door: Gerard Bos, in samenwerking met Mar en Klif - Aantal deelnemers: 12

Als inleiding werd aan de hand van foto's getoond wat voor verhaal een foto heeft. Vervolgens was er een stukje theorie over het gebruik van de camera. Daarna aan de slag bij de vijver van Oudemirdum. Onderweg zagen we een waterig zonnetje tussen de bomen. Dat gaf prachtig licht om bij te fotograferen.

8 April: Voorjaarswandeling bij de Morra

Door: Tefka du Pon en Ria Brouwer - Aantal deelnemers: 7

De excursie haakte in op het ontstaan van het landschap en de geschiedenis van die streek. Wat betreft natuur was er nog niet zo veel te beleven: de giftige plant Gifsumak langs het Morrapaed, de Fûgelhoeke, een oeverwaluwenwand en het nest van de Zeearend.

29 April: Voorjaarswandeling Lycklamabos

Door: Ronald Schouten namens IVN en Natuurmonumenten -Aantal deelnemers: 6. Een wandeling door een ontluikend Lycklamabos. Er werd informatie gegeven over flora en fauna van het bos en wat Natuurmonumenten doet om het bos aan natuurwaarde te laten winnen. Hoogtepunten waren de Boompieper met zijn prachtige zangvluchtje en de 'lachende' Groene Specht!

1 Mei: Libellen-en vlinderspeurtocht voor kinderen

Door: Marjon Kommer en Rachelle (stagaire) van Staatsbosbeheer en Constance Smit-Walstra van IVN Súdwesthoeke. Aantal deelnemers: 5 kinderen en 3 volwassenen. Er was een speurtocht uitgezet met 13 vlindervragen en 7 vragen over de libel. Aan het eind konden de kinderen waterbeestjes vangen en later nog bij jonge geitjes kijken.

12 Mei: Stekjesruilbeurs Heemtuin Mar en Klif

Door: Joke Venekamp, Baukje Miedema, de heemtuinwerkgroep IVN en Mar en Klif. Aantal bezoekers - ca. 50

Bezoekers brachten stekjes, zelf gezaaide plantjes van groenten en planten, dahliaknollen en ander tuingoed in en namen weer ander tuingoed mee naar huis. Ook zonder ruilmateriaal kon men stekjes en plantjes meenemen. Er was thee en toast met pesto van daslook.

13 Mei: Vroege vogelexcursie Wikelerbos en Wikeler Hop

Door: Sytse Bouwhuis - Aantal deelnemers: 17

De start was om 5.00 uur met prima weer. Er werden 30 vogelsoorten (geluiden) waargenomen in bos en Hop waaronder de gekraagde roodstaart en bonte vliegenvanger. Om 7:00 uur werd de excursie gezellig afgesloten met koffie en sûkerbôle in de vroege ochtendzon voor de kantine van korfbalclub DTG in het Wikelerbos.

20 en 26 Mei: Wildplukexcursie

Door: Baukje Miedema en Focco Meijer

Aantal deelnemers: earste ekskurzje: nimmen en net ien; twadde ekskurzje: 6

We hienen in minimum fan 4 ôfpraat mei Mar en Klif. Mar doe't der gjin mjnsken opjûn hienen foar de earste ekskurzje seinen se: der komme altiten ûnferwachte minsken. Dus dêr moattst wol op klear wêze. Dat wie de earste kear dus net mar de twadde kear dus wol sa.

9 Juni: Slootjesdag in de Wyldemerk Door: IVN in samenwerking met

Staatsbosbeheer. Begeleiding door Marjon Kommer (SBB) en Joop v.d. Galiën.

Aantal deelnemers: 13 kinderen met hun ouders

Het was die dag prachtig weer. De kinderen vonden weer veel leuke waterbeestjes.

14 Juli: Kennismaken met De Twigen

Door: Constance Smit-Walstra (IVN) en Luut de Zee (Vlinderwerkgroep FRL)

Aantal deelnemers: 9 volwassenen en 1 kind

Het was prachtig weer. Bijzondere waarnemingen waren: Hoge Cyperzegge, een braakbal van een Reiger, een Tijgerspin en een Fuut met jongen. Wat betreft vlinders: Bont Zandoogje, Dagpauwoog, Koolwitje en nog een paar soorten. Veel Juffers en een enkele libel.

25 aug. Slootjesdag op de opendag van het volkstuintencomplex in Sneek.

Door: Betty Schellevis - Aantal deelnemers 18 kinderen.

Op die dag stond Arnoud de Ridder er ook met een kraam.

15 September: Excursie en lezing mieren

Door: Dilana Welink; georganiseerd door Ronald Schouten - Aantal deelnemers: ca. 20, zowel bij excursie als bij lezing.

De excursie vond plaats bij prima weer, maar viel wat tegen qua soorten mieren. Gaasterland lijkt niet zo rijk te zijn aan mieren, veel verder dan 4 à 5 soorten zijn we niet gekomen. Tijdens de lezing kwamen opmerkelijke (ecologische) feitjes aan de orde, tezamen met prachtige macrofoto's van mieren.

7 Oktober: Natuurwandeling in It Swin

Door: Jan Tijsma - aantal deelnemers: 72

Bij de start van de wandeling werd iets verteld over de ontstaansgeschiedenis van het gebied. Al direct aan het begin werd de Waterral gehoord en daarna nog 42 andere soorten (gezien en gehoord). Baardmannetjes, Watersnippen en een grote groep overvliegende Goudplevieren waren aan het eind van de wandeling een mooie afsluiting.

13 Oktober: Fietsen langs bijzondere bomen

Door: Joop van de Galiën - aantal deelnemers: 9

Een geslaagde fietstocht waarbij het opviel dat alle deelnemers boven de 50 waren.

13 november: Nationale Natuur Werkdag in IJsbrechtum.

Door: Betty Schellevis, Ger Bosklopper, Betsie Kool en Peter Menninga.

Deelnemers: grote groep scouting kinderen in de ochtend en in de middag een groep volwassenen.

15 november. Natuurkoffer in de Bloemkamp te Bolsward.

Door: Betsie Kool en Betty Schellevis – Aantal deelnemers: 20 bewoners, een activiteitenbegeleidster en 4 vrijwilligers.

23 t/m 27 oktober: Gaasterlandse Natuurweek Zie blz. 19.

IVN-jaarprogramma 2019

Wat is er allemaal in 2019 te doen?

Zondag 13 januari: Winterwandeling in het Rijsterbos

Start 14.00 uur tot 16.30 uur, op de parkeerplaats bij de hoofdingang van het Rijsterbos in Rijs. Gids: Piter Dijkstra

Een wandeling door het bos in wintertooi. We hopen op rijp en sneeuw en een mooi winterzonnetje. De gids vertelt over de geschiedenis van het bos, over bomen en vogels en wat we verder onderweg tegenkomen.

Donderdag 14 maart - Lezing over spinnen

Door: Avion Eizenga

Tijd: 19.30 - 22.00 uur (inloop vanaf 19.15 uur). Plaats: Hotel Jans/ tuinzaal, Mientwei 1 in Rijs.

Aanmelden verplicht bij Ria Brouwer, ria2brouwer@gmail.com

“Spinnen is, zeg maar, echt mijn ding” aldus Avion Eizenga. Wist u dat er wereldwijd 40.000 soorten spinnen zijn, waarvan zo’n 640 in Nederland? In haar lezing vertelt Avion over spinnen in Nederland, in Europa en elders op de wereld. Over hun webben, hun kleuren, hun ogen, hun eigenschappen. Een nieuwe wereld gaat voor u open.

Zaterdag 13 april- Voorjaarswandeling Morra en omgeving

Start: 9.30 - ca. 11.30 uur. Startpunt: Vanuit Gaasterland bij de rotonde vóór het aquaduct rechtsaf en gelijk weer linksaf naar de parkeerplaats en vanuit het noorden bij de rotonde ná het aquaduct linksaf en gelijk weer linksaf naar de parkeerplaats. Gidsen: Ria Brouwer en Pieter Dijkstra. Opgave is niet nodig.

Wandeling met aandacht voor het ontstaan van het landschap, de geschiedenis van de streek en de ontluikende voorjaarsnatuur.

Zondag 21 april - Voorjaarswandeling in het Lycklamabos

Start 09.00 uur bij de kruising Hege Bouwen/Griene Singel in Nijemirdum.

Gids: Ronald Schouten namens natuurmonumenten en IVN. Tel: 0514-571625.

Een wandeltocht door mooie lanen met oude bomen en smalle padjes. Een bos waar vogels zich laten horen en vaak ook laten zien. Ook de geschiedenis van het gebied komt aan bod.

Zaterdag 4 mei – Stekjesruilbeurs bij Mar en Klif

Tussen 11.00 en 16.00 uur in de heemtuin achter Mar en Klif. *Een ruilbeurs voor planten, stekjes en zaden van uiteenlopende aard en sortering. Heemtuin achter Mar en klif aan de Brink 4 te Oudemirdum. Gratis toegang voor iedereen, ook voor die niets te ruilen hebben.*

Zondag 5 mei -Vroege vogel excursie in het Rijsterbos

Start: 05.00 uur op de parkeerplaats bij de hoofdingang van het Rijsterbos. Gids: Sytse Bouwhuis. *Lekker vroeg uit de veren om naar de ontwakende vogels te luisteren en te genieten van een mooie ochtend in het Rijsterbos. Om 07.00 uur afsluiten met koffie of thee in de theattertuin.*

Zaterdag 18 mei – Excursie Libellenreservaat Wyldemerk

IVN De Lege Midden organiseert een informatieve natuurexcursie in het natuurgebied de Wyldemerk. Er kunnen maximaal 20 deelnemers mee. Als ‘speciale aanbieding’ staat deze excursie ook open voor leden van de afdeling Súdwesthoeke. Opgeven bij Reinie Piersma, tel: 0566-840503. Nadere informatie over tijd en startplaats volgt nog.

Zaterdag 9 juni – Slootjesdag voor de kinderen in de Wyldemerk

Start: 13.30 uur. Aanmelden bij Rinnert Foekema: 06.44995009 of Sietske Foekema sfoekema@hotmail.com. Start: Bij de ingang en parkeerplaats naar de Wyldemerk aan de Wyldemerkwei.

De jeugd gaat met schepnetjes op zoek naar wat in het water leeft en doet onderzoek naar wat ze uit het water vissen.

Zaterdag 22 juni - Workshop natuurfotografie voor jeugd

Voor de jeugd van 10 - 14 jaar in de Wyldemerk.

Start: 14.00 uur tot ca. 16.00 uur, vanaf parkeerplaats aan het eind van de Skouleane te Oudemirdum

Door: Shafalie Guha Roy Thakurta en Ria Brouwer. Informatie en aanmelden (verplicht) bij Ria Brouwer, ria2brouwer@gmail.com. Er kunnen maximaal 12 personen mee.

Natuurfotografie, dan ben je in de natuur, je kijkt en zoekt en probeert de schoonheid van de natuur vast te leggen. In deze tijd van het jaar zitten er veel libellen in de Wyldemerk, mogelijk kunnen we die op de foto krijgen. Neem wel een camera mee; als je die niet hebt is een smartphone ook prima.

Zaterdag 6 juli - Kennismaken met De Twigen/Broek

Start 10.00 uur tot 12.00 uur bij de Twigen. U rijdt naar de Tramwei in Joure. (De oude weg naar Sneek). Komt u vanaf Joure dan is de ingang naar De Twigen aan de linkerkant van de weg voorbij de afslag naar de snelweg. (Niet bij de elektriciteitsmast, maar ongeveer 100 meter verder!) Er staat een ijzeren hek bij de ingang en ook de gids.

Gids: Constance Smit, constance-smit@hetnet.nl. Aanmelden verplicht.

Een verrassende natuurwandeling door het 20 ha gebied De Twigen (tussen Sneek en Joure) met info over de ontstaansgeschiedenis en de aanwezige flora en fauna.

Zondag 6 okt - natuurwandeling It Swin

Start: 10.00 uur: Start om 10.00 uur aan de Keamerlânswai bij het toegangshek en informatiebord bij It Swin. Gids: Jan Tijsma. Aanmelden is niet nodig.

Een mooie stevige wandeling om het meertje met kans op verschillende soorten vogels en soms wel hele bijzondere waarnemingen. Voor wie de baardmannetjes wil horen en zien is dit een mooie gelegenheid. Verder komt ook de geschiedenis van het landschap aan bod. Verrekijker mee en stevige schoenen aan is een aanbeveling.

Zondag 14 oktober Vogeltrek Oudemirdumerklif Klif

Start 09.00 uur bij ingang naar Oudemirdumerklif.

Gids: Ronald Schouten. Aanmelden niet nodig. *Het Oudemirdumerklif langs de IJsselmeerkust is tijdens de najaarstrek een van de plekken waar allerlei vogels op de reis naar het zuiden graag even op adem komen. Soms zijn er grote groepen lijsterachtigen, maar ook bijzondere soorten als paapjes en roodborsttapuiten zijn geen uitzondering. Neem wel een verrekijker mee.*

Zaterdag 19 oktober fietstocht langs bijzondere bomen

Start 13.30 uur op de parkeerplaats Rijsterbos.

Gids: Joop van de Galiën, 06-30563770. Opgave bij Anne Froukje Schotanus: 0514-571993 of afvanderwoude2@gmail.com

Joop kent de bomen in onze omgeving als geen ander en hij laat u de meest mooie en aparte bomen in Gaasterland zien.

Gaasterlandse Natuurweek 2019

De gehele week in de herfstvakantie. Week 43 van 19 okt. 2019 t/m 27 okt. 2019

31^e Gaasterlandse Natuurweek 2018 – Groene Markt

Foto's: Jan Tijssma

INSTITUUT VOOR NATUUREDUCATIE

IVN werkt aan een duurzame samenleving.
Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur,
duurzaam handelen stimuleert.

Daarom laten wij jong en oud
de natuur dichtbij beleven.

We verbinden hen met groene initiatieven
rond natuur en maatschappelijke thema's
zoals voeding, gezondheid en energie.

Excursies

Lezingen

Cursussen

Activiteiten

Nieuws

en actuele

Informatie voor

iedereen

www.ivn.nl/afdeling/sudwesthoeke

Facebook IVN Súdwesthoeke

